

Αναφορικά με την πρόταση νόμου «για τη δημοσιότητα των περιορισμών και έλεγχο των εκλογικών δαπανών των πολιτικών κομμάτων και των υποψηφίων βουλευτών και για συμπλήρωση της εκλογικής νομοθεσίας».

Προς την Βουλή των Ελλήνων

Το Σύνταγμα μας, στο άρθρο 29 παρ. 2, προβλέπει ότι «Νόμος δύναται να όρίζει την οικονομική υπό του Κράτους ενίσχυση των κομμάτων και την δημοσιότητα των εκλογικών δαπανών αυτών και των υποψηφίων βουλευτών». Αν και έχουν παρέλθει σχεδόν έξη χρόνια από τότε που άρχισε να ισχύει το Σύνταγμα, δεν έχει ως τώρα εκδοθεί ο παραπάνω εκτελεστικός του Συντάγματος νόμος, με αποτέλεσμα να μη διασφαλίζεται ουσιαστικά η πολυκομματική δημοκρατία και η γνήσια διαμόρφωση και έκφραση της λαϊκής θέλησης. Οι αδυναμίες αυτές έχουν σοβαρές επιπτώσεις στην ύψαιλή λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών.

Οι προϋποθέσεις της πολυκομματικής δημοκρατίας.

Το δικαίωμα για ίδρυση πολιτικών κομμάτων και για ελεύθερη συμμετοχή σ' αυτά, σύμφωνα με το άρθρο 29 παρ. 1 του Συντάγματος, καθιστούν έμμεσα το πολυκομματικό σύστημα, που θεμελιώνεται στην αναμέτρηση περισσότερων ιδεολογικών και πολιτικών τάσεων. Η πολυκομματική-δημοκρατία όμως, που εγγυάται το Σύνταγμα, αποβαίνει στην πραγματικότητα τυπική και όχι ουσιαστική, στο μέτρο που δεν διασφαλίζεται η οικονομική ανεξαρτησία των πολιτικών κομμάτων ή συνασπισμών. Η προσφυγή των κομμάτων στην οικονομική ενίσχυση από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή επιχειρήσεις, που είναι δυνατόν να εκφράζουν άκομα και ξένες επιρροές, πιθανόν να επηρεάζει τις αντιλήψεις των κομμάτων για το γενικό συμφέρον, την εθνική πολιτική και τις ειδικότερες πολιτικές επιλογές τους. Πληττεται έτσι καιρια το δημοκρατικό πολίτευμα στις βάσεις του και θίγονται τα εθνικά συμφέροντα. Επιπλέον, η ταυτόχρονη οικονομική ενίσχυση από τις ίδιες πηγές περισσότερων κομμάτων οδηγεί, αντίθετα από τους κανόνες της δημοκρατικής διαδικασίας, στη δεσπόζουσα επιρροή ώρισμένων τάσεων ή συμφερόντων άρνού και όταν άκομα έναλλάσσονται τα κόμματα στην εξουσία, δεν μπορούν, με τις δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται από την οικονομική ενίσχυση τους, να θίξουν τα συμφέροντα των κοινών υποστηρικτών τους.

Αυτοί οι λόγοι υπαγόρευαν σε πολλές σύγχρονες δημοκρατίες την ουσιαστική κατοχύρωση της λειτουργίας του πολυκομματικού συστήματος με εξασφάλιση από δημόσιους πόρους της οικονομικής ανεξαρτησίας των πολιτικών κομμάτων. Η δημόσια αυτή οικονομική ενίσχυση των κομμάτων γίνεται συνήθως έμμεσα και σπανιότερα άμεσα.

Η έμμεση οικονομική ενίσχυση έρχομόζεται με δύο κυρίως μορφές :

Είτε με φορολογικές άπαιτήσεις, όπως είναι η άπαιτηγή από τους φόρους περιουσίας ή εισοδήματος των πολιτικών κομμάτων (π.χ. Δυτική Γερμανία ως ένα βαθμό), ή έκπτωση των χρηματικών ποσών που καταβάλλονται ως εισφορά ή δωρεά στα πολιτικά κόμματα από το φορολογητέο εισόδημα των πολιτών (π.χ. Η.Π.Α.) και ή φορολογική άπαιτηγή ή ή άτέλεια δημοσιογραφικού χροτίου στις έφημερίδες που υποστηρίζουν ένα πολιτικό κόμμα.

Είτε με τη δωρεάν παροχή στή πολιτικά κόμματα χρόνου εκπομπών από τα δύο βασικά μέσα μαζικής επικοινωνίας (ραδιόφωνο και τηλεόραση) για τη διάδοση των προγραμμάτων τους, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της εκλογικής περιόδου.

Η άμεση οικονομική ενίσχυση πραγματοποιείται με δύο κυρίως μορφές :

Είτε με την οικονομική ενίσχυση των πολιτικών κομμάτων πάνω σε μόνιμη βάση (π.χ. Σουηδία, Φινλανδία),

Είτε με την κάλυψη από το κράτος μέρους των εκλογικών δαπανών των πολιτικών κομμάτων ή των υποψηφίων (π.χ. Αγγλία, Γαλλία, Δυτική Γερμανία, Ιταλία, Η.Π.Α. κλπ.).

Στην Ελλάδα η έμμεση κρατική ενίσχυση των πολιτικών κομμάτων είναι σχεδόν άνοπακτη. Σε όρισμένα πολιτικά κόμματα, το κράτος χορηγεί δωρεάν χροτί για την έκδοση των ψηφοδέλιών και τα άπαιτήσεις από τα τέλη για τη σύνταξη των διαφόρων έγγραφών που προβλέπει ή εκλογική νομοθεσία και για την όλη διαδικασία στο Άνωτατο Είδικό Δικαστήριο, που προβλέπεται στο άρθρο 100 του Συντάγματος, κατά την εκδίκαση και εξέλεγή του κύρους των βουλευτικών εκλογών. Όι' αυτά, όμως, είναι άσήμαντα σε σχέση με τις λειτουργικές και εκλογικές δαπάνες των πολιτικών κομμάτων. Είναι γι' αυτό άνάγκη να επεκταθεί ή έμμεση κρατική ενίσχυση και να καθιερωθεί η άμεση οικονομική ενίσχυση των πολιτικών κομμάτων και το θέμα συνδέεται με τη γενικότερη εξυγίανση και ενίσχυση της λειτουργίας του πολιτεύματος.

Η διαμόρφωση της λαϊκής βούλησης.

Προϋπόθεση όμως για την ύψαιλή λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος είναι και ή εξασφάλιση γνησιότητας κατά τη διαμόρφωση και την έξωτερικευση της θέλησης του εκλογικού σώματος.

Στην Ελλάδα ή γνησιότητα της λαϊκής θέλησης κατά το στάδιο που έξωτερικεύεται, επιδιώκεται να διασφαλισθεί με τις έγγυήσεις του άρθρου 52 του Συντάγματος και τις διατάξεις της εκλογικής νομοθεσίας, που ρυθμίζουν την εκλογική διαδικασία και τον έλεγχο του κύρους των εκλογών από το Άνωτατο Είδικό Δικαστήριο. Αντίθετα, αλλοιώνεται ή γνησιότητα της λαϊκής θέλησης στο στάδιο που διαμορφώνεται, ιδίως κατά την εκλογική περίοδο, από το γεγονός ότι τόσο τα κόμματα όσο και ώρισμένοι υποψήφιοι χρησιμοποιούν διάφορα διαφημιστικά μέσα, από τα παλαιότερα ως τα πιο σύγχρονα, που άπαιτούν πολύ μεγάλες δαπάνες από οικονομικούς πόρους, των οποίων το μέγεθος και ή προέλευση έπιμελώς άποκρύπτονται. Έτσι, όχι μόνο νοθεύεται ή γνησιότητα της λαϊκής θέλησης, αλλά προκλιείται και άπιστία τόσο μεταξύ των κομμάτων όσο και μεταξύ των υποψηφίων κατά τη διεκδίκηση της ψήφου σε όφελος εκείνων που διαθέτουν περισσότερα οικονομικά μέσα. Το γεγονός αυτό έρχεται σε αντίθεση με τη συνταγματική αρχή της ισότητας, που επιτάσσει την εξασφάλιση έλαχίστων προϋποθέσεων για όσους μετέχουν στην εκλογική διαδικασία.

Ένας αποτελεσματικός τρόπος, που εξασφαλίζει τόσο τη γνησιότητα της λαϊκής θέλησης στο στάδιο που διαμορφώνεται, όσο και το ελάχιστο των προϋποθέσεων για ισουδύναμη συμμετοχή στην εκλογική διαδικασία κατά τη διεκδίκηση της πολιτικής ψήφου, είναι ο περιορισμός των εκλογικών δαπανών των κομμάτων και των υποψηφίων. Στην πράξη ο περιορισμός των εκλογικών δαπανών επιδιώκεται με διάφορα συστήματα :

Είτε με τον καθορισμό ενός άνωτατου όριου εκλογικών δαπανών κατά κόμμα και υποψήφιο.

Είτε με τον προσδιορισμό και τον ποσοτικό περιορισμό των μέσων εκλογικής προπαγάνδας.

Είτε με τον συνδυασμό στοιχείων και των δύο προηγούμενων συστημάτων.

Το πρώτο από τα παραπάνω συστήματα ισχύει στην Αγγλία, όπου άνωτατο όριο εκλογικών δαπανών προβλέπεται μόνο για τους υποψηφίους και όχι για τα κόμματα. Τα τελευταία υπόκεινται στους περιορισμούς του άνωτατου όριου, αν οι εκλογικές τους δαπάνες προσίζονται για την υποστήριξη ενός συγκεκριμένου υποψηφίου. Το άνωτατο, κατά υποψήφιο, όριο εκλογικών δαπανών καθορίστηκε πρόσφατα με το Νόμο για την Έκπαιση του Άνω του 1978, σε 1.750 στερλίνες (δηλ. 200.000 δραχ. περίπου) για όλες τις εκλογικές περιφέρειες της χώρας. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται για κάθε εκλογέα, που έγγράφεται για πρώτη φορά στους εκλογικούς καταλόγους, κατά

δύο πέννες στις πρωταρχικά αγροτικές περιφέρειες και κατά 1 1/2 πέννα στις πρωταρχικά αστικές περιφέρειες. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι εκλογικές περιφέρειες στην Αγγλία αν και μονοεδρικές, έχουν μεγάλο αριθμό εγγεγραμμένων εκλογέων που κυμαίνεται μεταξύ 50.000 και 70.000.

Η δήλωση των εκλογικών δαπανών γίνεται από τον ίδιο τον υποψήφιο ή τον εκλογικό του αντιπρόσωπο, είτε μπροστά σε ειρηνοδική, είτε μπροστά σε αρμόδιους λειτουργούς που καθορίζει ο νόμος, μέσα σε 35 μέρες μετά την ανακοίνωση του αποτελέσματος της εκλογής. Ο δημόσιος λειτουργός που είναι επιφορτισμένος με την προπαγανδευτική και διενέργεια των εκλογών στην εκλογική περιφέρεια, υποχρεούται μέσα σε 10 μέρες από την έκποσή της προθεσμίας υποβολής των εκλογικών δαπανών, να δώσει στη δημοσιότητα τις δηλώσεις που του υποβλήθηκαν σε δύο τουλάχιστον τοπικές εφημερίδες και να γνωστοποιήσει έγγράφως στους εκλογικούς αντιπροσώπους των υποψηφίων τον τόπο και το χρόνο που θα εξετασθούν οι δηλώσεις και τα δικαιολογητικά των εκλογικών δαπανών.

Με τις εκλογικές δαπάνες συνδέονται οι 4 σε σύνολο 6 περιπτώσεων «αδιαφορίας», και οι 10 σε σύνολο 30 περίπου περιπτώσεων «παραινόμενων μεθόδων». Οι κυρώσεις για ενέργειες διαφορές ή χρήση παραινόμενων μεθόδων είναι κατά περίπτωση χρηματική ποινή, φυλάκιση ως τρεις μήνες και ανικανότητα άσκησης δημοσίου λειτουργήματος ή στέρηση άλλων δικαιωμάτων (εκλογική ανικανότητα, απώλεια δημοσίων θέσεων κ.λπ.). Τα δύο μεγαλύτερα κόμματα της Αγγλίας φαίνεται ότι θεωρούν έπαρκές το παραπάνω σύστημα έλεγχου των εκλογικών δαπανών των υποψηφίων. Απαρκολοί όμως τον πολιτικό κόσμο της Αγγλίας ή επέκταση του περιορισμού των εκλογικών δαπανών και στα πολιτικά κόμματα.

Το δεύτερο από τα συστήματα περιορισμού των εκλογικών δαπανών ισχύει στη Γαλλία, όπου η εκλογική εκστρατεία ρυθμίζεται σχεδόν με κάθε λεπτομέρεια κι έτσι επιτυγχάνεται ο περιορισμός των εκλογικών δαπανών των υποψηφίων και των πολιτικών κομμάτων. Συγκεκριμένα η γαλλική εκλογική νομοθεσία προβλέπει: α) περιορισμό του χρόνου της επίσημης εκλογικής ανανέστησης σε 20 μέρες και β) προσδιορισμό και ποσοτικό περιορισμό των μέσων της εκλογικής προπαγάνδας. Ο έλεγχος για την τήρηση των ποσοτικών περιορισμών επιτυγχάνεται, μεταξύ άλλων, και με τη σύσταση, σε κάθε εκλογική περιφέρεια, μιας επιτροπής που αναλαμβάνει την αποστολή και τη διάθεση του υλικού της εκλογικής προπαγάνδας όλων των υποψηφίων στους εκλογείς της εκλογικής περιφέρειας. Οι παραβάσεις που σχετίζονται με τις εκλογικές δαπάνες τιμωρούνται με χρηματική ποινή από 3.000 - 8.000 γαλλικά φράγκα (δηλ. από 30.000 - 80.000 δρχ.) και με φυλάκιση από 15 μέρες ως 3 μήνες ή με μία από τις ποινές αυτές. Προβλέπεται επίσης άκυρωση της εκλογής.

Στην Ιαπωνία, ο εκλογικός νόμος επιβάλλει ποσοτικούς περιορισμούς των μέσων της εκλογικής προπαγάνδας τόσο για τους υποψηφίους όσο και για τα πολιτικά κόμματα. Παράλληλα, καθιερώνεται η οικονομική ενίσχυση των πολιτικών κομμάτων από το κράτος και η επιστροφή των εκλογικών δαπανών.

Στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας δεν καθορίζεται ανώτατο όριο εκλογικών δαπανών κατά υποψήφιο ή κόμμα, αλλά προβλέπεται ένα «συνολικό κατ' αποκοπήν ποσό» για τις εκλογικές δαπάνες των κομμάτων, που καταβάλλεται απ' το Κράτος. Ο εκλογικός νόμος προβλέπει επίσης τη δυνατότητα προκαταβολών έναντι των εκλογικών δαπανών των κομμάτων για τις επόμενες εκλογές.

Στις Η.Π.Α. οι νόμοι που ισχύουν για την εκλογική εκστρατεία ρυθμίζουν, κατά τρόπο λεπτομερή και περίπλοκο, τόσο τις ιδιωτικές ενισχύσεις όσο και τις εκλογικές δαπάνες των υποψηφίων (βουλευτών, γερουσιαστών, προέδρων) και των πολιτικών κομμάτων. Συγκεκριμένα οι νόμοι αυτοί

προβλέπουν, μεταξύ άλλων, και α) τον περιορισμό των εισφορών των φυσικών και νομικών προσώπων προς τους υποψηφίους, τις διάφορες «πολιτικές επιτροπές» και τα πολιτικά κόμματα, με την τεχνική του καθορισμού ανωτάτου ορίου, β) τον περιορισμό των εκλογικών δαπανών των υποψηφίων για τις προεδρικές, γερουσιαστικές και βουλευτικές εκλογές, με την ίδια τεχνική του ανωτάτου ορίου και γ) τη σύσταση μιας Ομοσπονδιακής Εκλογικής Επιτροπής με έκτεταμένες αρμοδιότητες, για τον έλεγχο των εκλογικών δαπανών. Η παράβαση του ανωτάτου ορίου εισφορών ή εκλογικών δαπανών τιμωρείται με χρηματική ποινή ως 25.000 δολάρια ή με το 300% του ποσού της εισφοράς ή της δαπάνης ή με φυλάκιση ως ένα χρόνο ή και με τις δύο κατηγορίες των ποινών αυτών.

Μελλοντί: το δεύτερο από τα παραπάνω συστήματα περιορισμού των εκλογικών δαπανών είναι ίσως αποτελεσματικότερο για τα δεδομένα της ελληνικής πραγματικότητας, προκρίνεται κατά βάση το πρώτο σύστημα για τρεις βασικούς λόγους:

α) Αφήνει μεγαλύτερη ελευθερία στα πολιτικά κόμματα και τους υποψηφίους να επιλέξουν τα μέσα της εκλογικής τους προπαγάνδας.

β) Είναι απλούστερο και δεν συνεπάγεται μεγάλες δαπάνες για την αποτελεσματική λειτουργία του.

γ) Είναι ευκολότερη και λιγότερο δαπανηρή ή ύβεργανσή του και για τις προσεχείς εκλογές.

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου καθιερώνει κυρίως τα ακόλουθα:

1. Τον περιορισμό των εκλογικών δαπανών των κομμάτων ή των συνασπισμών και των υποψηφίων με τον καθορισμό από την Έθνική Αντιπροσωπεία, στην αρχή κάθε έτους, ενός ανώτατου επιπέδου δαπανών σε περίπτωση διεξαγωγής των εκλογών κατά το έτος αυτό. Ειδική μεταβατική διάταξη προβλέπει Απόφαση της Βουλής για την εφαρμογή του συστήματος στις επόμενες εκλογές.

2. Τον έλεγχο των εκλογικών δαπανών των κομμάτων και των υποψηφίων από την Κεντρική Επιτροπή Εκλογικών Δαπανών (ΚΕΕΔ) και τις Νομαρχιακές Επιτροπές Εκλογικών Δαπανών (ΝΕΕΔ), αντίστοιχα.

3. Τη δημοσιότητα των εκλογικών δαπανών των κομμάτων και των υποψηφίων, ώστε η κοινή γνώμη να μπορεί να πληροφορηθεί, λίγο μετά τις εκλογές, τα ποσά που διέθεσαν κάθε κόμμα και κάθε υποψήφιος για την εκλογική τους προπαγάνδα.

4. Κυρώσεις για την υπέρβαση του επιτρεπτού ορίου εκλογικών δαπανών από τα κόμματα ή συνασπισμούς και τους υποψηφίους.

Με τις παραπάνω ρυθμίσεις είναι δυνατό να εξασφαλισθεί, σε σημαντικό βαθμό, η γνησιότητα της λαϊκής θέλησης στο στάδιο που διαμορφώνεται κατά την εκλογική περίοδο, καθώς επίσης και μια κοινή αφορησία για όλους τους υποψηφίους και τα πολιτικά κόμματα κατά τη διεκδίκηση της ψήφου. Βέβαια οι ρυθμίσεις αυτές επιβάλλουν κάποιο περιορισμό στην ελευθερία δράσης των πρωταγωνιστών της εκλογικής διαδικασίας, αλλά ο περιορισμός αυτός είναι συνταγματικά επιτρεπτός και ύψους δεδομένου ότι αποβλέπει στο να εξασφαλιστούν, ως ένα σημείο, ίσως δυνατότερες μεταξύ των κομμάτων και μεταξύ υποψηφίων κατά τη διαμόρφωση της επίσημης και της διεκδίκησης της ψήφου του εκλογικού σώματος.

Ειδικότερα :

Το άρθρο 1 καθιερώνει τη δημοσιότητα και ανώτατο όριο των εκλογικών δαπανών κομμάτων και υποψηφίων βουλευτών καθώς και τον έλεγχο της τήρησης των ορίων αυτών.

Το άρθρο 2 προσδιορίζει κατά τρόπο περιοριστικό και όχι ενδεικτικό τις σημαντικότερες από τις εκλογικές δαπάνες, που υπάγονται στο ανώτατο όριο και ελέγχονται, ανε-

ξάρχη από το αν καταβάλλονται από τα πολιτικά κόμματα και τους υποψηφίους ή αν προσφέρονται ως δωρεά από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Η περιοριστική απαγόρευση των κυριότερων εκλογικών δαπανών θεσπίζεται για να αποφευχθούν αμοιβαίες ή ως προς το αν μία δαπάνη είναι ή όχι εκλογική, γεγονός που θα πολυπλασίαζε την υποβολή ενστάσεων στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο.

Καθορίζει την έναρξη και τη λήξη της χρονικής περιόδου κατά τη διάρκεια της οποίας ελέγχεται ή διενεργείται των εκλογικών δαπανών.

Το άρθρο 3 προβλέπει ότι ο καθορισμός ανώτατου όριου εκλογικών δαπανών κατά πολιτικό κόμμα, συνασπισμό δύο ή περισσότερων κομμάτων, και κατά υποψήφιο βουλευτή γίνεται από την Έθνική Αντιπροσωπεία, της οποίας τα μέλη γνωρίζουν περισσότερο από κάθε άλλον τις δαπάνες που συνεπάγεται μία εκλογική κινητοποίηση. Το ανώτατο αυτό όριο καθορίζεται ελεύθερα από τη Βουλή, δεδομένου ότι η πρόταση της Κεντρικής Επιτροπής Εκλογικών Δαπανών (ΚΕΕΔ) έχει συμβουλευτικό και όχι γνωμοδοτικό χαρακτήρα. Προκειμένου για το ανώτατο όριο των εκλογικών δαπανών των υποψηφίων, η Βουλή υποχρεούται να καθορίσει ένα βασικό ποσό, κοινό για όλους τους υποψηφίους όλων των εκλογικών περιφερειών, καθώς και προσαύξηση κατά έλεγχο για τους υποψηφίους όλων των εκλογικών περιφερειών, εκτός από την Α' και Β' Αθηνών, Α' και Β' Πειραιώς και Α' Θεσσαλονίκης. Η διαφοροποίηση αυτή δικαιολογείται για την μετακίνηση των υποψηφίων.

Το άρθρο 4 καθιερώνει την υποχρέωση των πολιτικών κομμάτων και των υποψηφίων :

Να τηρούν λεπτομερή κατάσταση, όπου θα καταχωρούν τις εκλογικές τους δαπάνες.

Να φυλάττουν όλα τα νόμιμα παραστατικά στοιχεία των εκλογικών τους δαπανών.

Επιβάλλει ενδεχόμενα στα πολιτικά κόμματα την υποχρέωση να δείξουν έναν Όρκωτο Λογιστή, υπεύθυνο για να τηρείται με ακρίβεια ή κατάσταση των εκλογικών τους δαπανών.

Το άρθρο 5.

προβλέπει τη σύσταση της Κεντρικής Επιτροπής Εκλογικών Δαπανών (ΚΕΕΔ) και ρυθμίζει τη σύνθεσή της από πρόσωπα που παρέχουν εγγύηση για την αντικειμενικότητα και την αμεροληψία των κρίσεων και αποφάσεών της.

Καθορίζει ποιες είναι οι αρμοδιότητες της ΚΕΕΔ και πώς λαμβάνονται οι αποφάσεις της. Η ΚΕΕΔ είναι αρμόδια :

α) Να ελέγχει την υπεύθυνη δήλωση των εκλογικών δαπανών των πολιτικών κομμάτων και των νομίμων παραστατικών στοιχείων.

β) Να διαπιστώνει την ακρίβεια των υπευθύνων δηλώσεων και τη τήρηση ή μη του ανώτατου όριου εκλογικών δαπανών.

Επιβάλλει εύρεία δημοσιότητα της σχετικής απόφασης της ΚΕΕΔ για την ενημέρωση της κοινής γνώμης.

Εξουσιοδοτεί τον Πρόεδρο της Βουλής να συνιστά άμεσα εργασίες από ανώτερους δημοσίους υπάλληλους, ειδικούς στα διχειριστικά και λογιστικά θέματα, για την υποβοήθηση του έργου της ΚΕΕΔ.

Το άρθρο 6 καθιερώνει την υποχρέωση του κάθε υποψηφίου βουλευτή να υποβάλει, μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από τη λήξη της ελεγχόμενης περιόδου, στην αρμόδια Νομαρχιακή Επιτροπή : 1. υπεύθυνη δήλωση για το σύνολο των εκλογικών του δαπανών και για την αξία των εντύπων, των παραγμάτων που χρησιμοποιήσε ή των υπηρεσιών που του προσφέρθηκαν δωρεάν από τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα και 2) όλα τα νόμιμα παραστατικά στοιχεία των εκλογικών αυτών δαπανών.

Το άρθρο 7 προβλέπει τη σύσταση τόσων Νομαρχιακών Επιτροπών Εκλογικών Δαπανών (ΝΕΕΔ) όσες είναι και οι εκλογικές περιφέρειες της χώρας.

Η αποκέντρωση αυτή κρίνεται σκόπιμη τόσο για την αποτελεσματικότητα του ελέγχου όσο και για την εξυπηρέτηση των υποψηφίων βουλευτών. Η σύνθεση των Επιτροπών αυτών μπορεί να ερμηνευθεί την αντικειμενικότητα και την αμεροληψία των κρίσεων τους.

Τις αρμοδιότητες των ΝΕΕΔ, που είναι : α) να ελέγχουν τις υπεύθυνες δηλώσεις των υποψηφίων και των νομίμων παραστατικών στοιχείων των εκλογικών δαπανών και β) συντάσσουν έκθεση με τη γνώμη των μελών τους για την ακρίβεια των δηλώσεων.

την υποβολή των εκθέσεων των ΝΕΕΔ στο Γραφείο του Προέδρου της Βουλής και στους κατά τόπον αρμοδίους Εισαγγελείς Πλημμελειοδικών για να άσκειται ποινική δίωξη, όταν διαπιστώνεται υπέρβαση του ανωτάτου όριου εκλογικών δαπανών.

Το άρθρο 8 προβλέπει :

ότι η υπέρβαση των ανωτάτων ορίων των εκλογικών δαπανών, για τους υποψηφίους και για τα πολιτικά κόμματα αποτελεί εκλογική παράβαση, που συνεπάγεται κύρωση της εκλογής του υποψηφίου βουλευτή ή του Αρχηγού του πολιτικού κόμματος αντίστοιχα.

ποινικές κυρώσεις και παρεπόμενες ποινές για τον υποψήφιο βουλευτή που οι εκλογικές δαπάνες του ξεπέρασαν το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο και για τον Όρκωτο Λογιστή, που συντάσσει και υποβάλλει ψευδή υπεύθυνη δήλωση για τις εκλογικές δαπάνες του κόμματος από το οποίο είχε όριστεί ως υπεύθυνος.

Το άρθρο 9 καθορίζει την προθεσμία μέσα στην οποία η Βουλή θα πρέπει να προβεί στον προσδιορισμό του ανωτάτου όριου των εκλογικών δαπανών πολιτικών κομμάτων και υποψηφίων βουλευτών για τις προσεχείς βουλευτικές εκλογές.

Το άρθρο 10 ρυθμίζει την έναρξη της ισχύος του νόμου.

Υποβάλλουμε την παρούσα Πρόταση Νόμου στην κρίση της Έθνικής Αντιπροσωπείας και ζητούμε την ψήφισή της.

Αθήνα, 16 Απριλίου 1981

Οί Προτείνοντες Βουλευτές

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΕΣΜΑΖΟΥΡΑΟΥ, ΒΙΡΓΙΝΙΑ ΤΣΟΥΔΕΡΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Για τη δημοσιότητα, τον περιορισμό και τον έλεγχο των εκλογικών δαπανών των πολιτικών κομμάτων και των υποψηφίων βουλευτών και για συμπλήρωση της εκλογικής Νομοθεσίας.

Άρθρο 1.

Καθιερώνεται η δημοσιότητα των εκλογικών δαπανών των πολιτικών κομμάτων και των υποψηφίων βουλευτών και καθορίζεται το ανώτατο όριο και ο έλεγχος των δαπανών αυτών σύμφωνα με τις επόμενες διατάξεις.

Άρθρο 2.

1. Εκλογική δαπάνη θεωρείται κάθε ποσό που καταβάλλεται κατά την ελεγχόμενη περίοδο για : α) την έκδοση, κυκλοφορία και τοιχοκόλληση κάθε είδους εντύπων, β) τη μίσθωση κάθε είδους μεταφορικών μέσων, τη μίσθωση και λειτουργία (άμοιβες προσωπικού, γενικά έξοδα, άγραφα αναλωσίμων υλικών, άγραφα ή μίσθωση συσκευών και μηχανημάτων) εκλογικών κέντρων ή γραφείων και αιθουσών, δ) τη διοργάνωση συγκεντρώσεων σε ανοικτούς ή κλειστούς δημόσιους χώρους, ε) τη χρησιμοποίηση επιχειρήσεων δημοσίων ή δημοσίων σχέσεων ή προβολής.

2. Στις Εκλογικές δαπάνες περιλαμβάνεται και η αξία των κάθε είδους εντύπων, της γρήσεως μεταφορικών μέσων,